

СКЛОННОСТТА КЪМ ДАВАНЕ ИЛИ ПРИЕМАНЕ НА ПОДКУП И НАГЛАСИТЕ КЪМ „ИКОНОМИКАТА В СЯНКА“

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ „ФАКТОРНА ДЕТЕРМИНИРАНост НА

„ИКОНОМИКАТА В СЯНКА“ В ПРЕДСТАВИТЕ НА БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО:

ЕМПИРИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ, РЕЗУЛТАТИ, ИНТЕРПРЕТАЦИИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОЛИТИКИ“

02.06.2023 г. СОФИЯ

С финансовата подкрепа на Фонд „Научни изследвания“

Социална приемливост на „икономиката в сянка“ като адаптационен механизъм

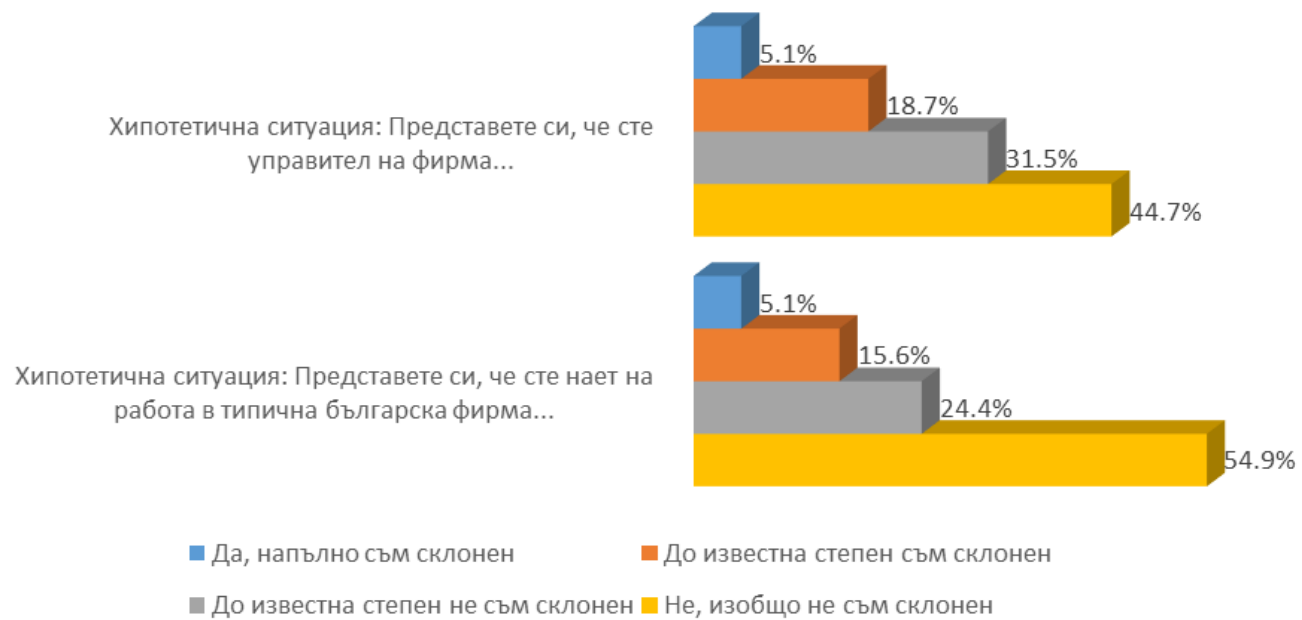
- *индивидите гледат на своето потъване в сивото икономическо пространство като израз на рационалния им избор сами да се грижат за създаването на условия и гаранции за функционирането им като икономически единици*
- *приоритизирането на ценности, които са невъзможни за постигане в съществуващия социален ред, води до избора на нелигитимни средства в опит за постигането им и до разширяване на кръга от девиантни практики, както и постепенното им превръщане в норми*

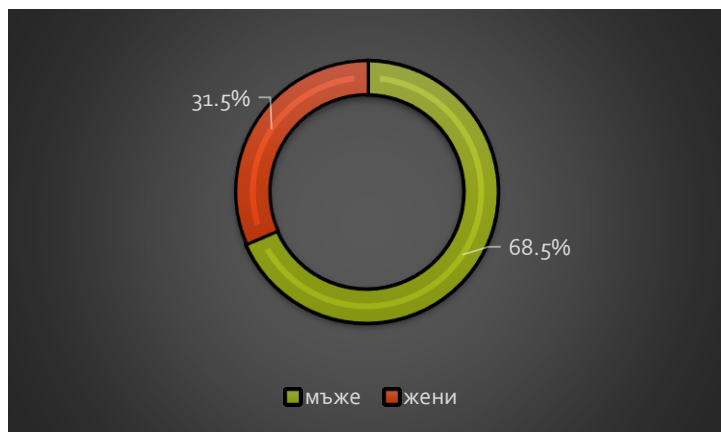
• Ченгелова, Златанова, Спасова. 2020. „Икономиката в сянка“ като девиантна практика

- Индекс на толерантността на българина към „икономиката в сянка“ (2021) - 74,70

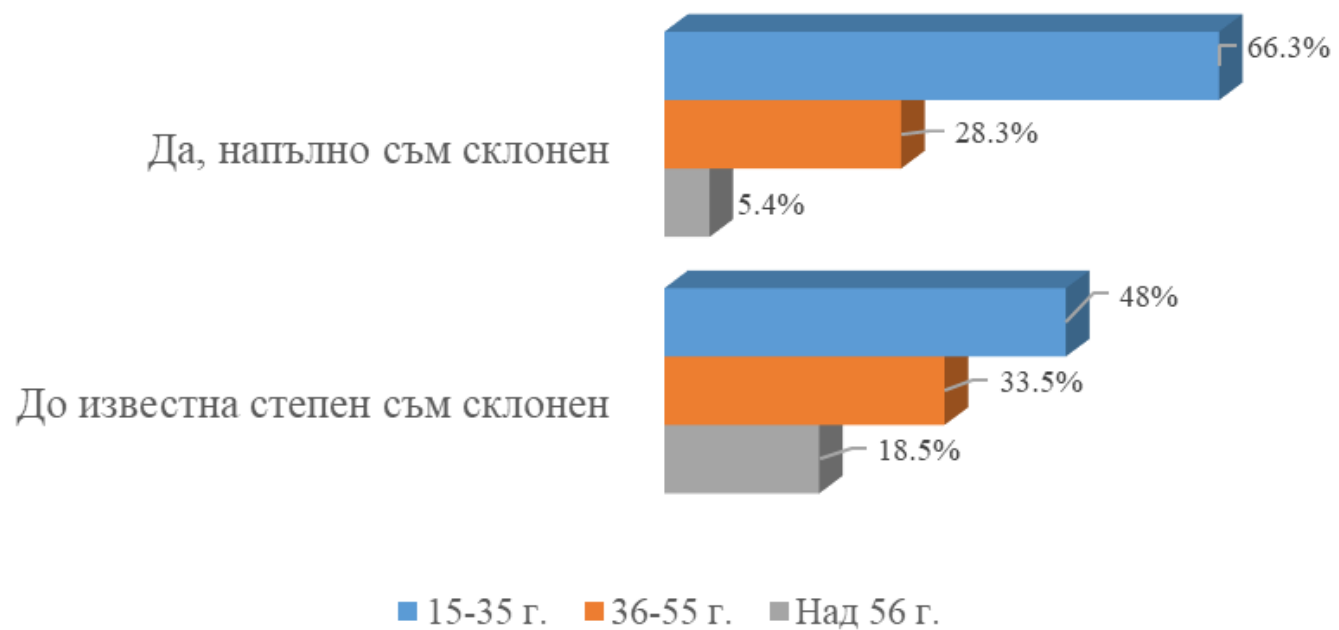
• „Факторна детерминираност на „икономиката в сянка“ в българското общество“ (2021), ФНИ; Изследвани са нагласите на 1800 единици (15+ години) към „икономиката в сянка“.

Склонност към даването или приемането на подкуп от
позицията на управител на фирма и от позицията на наето
лице.

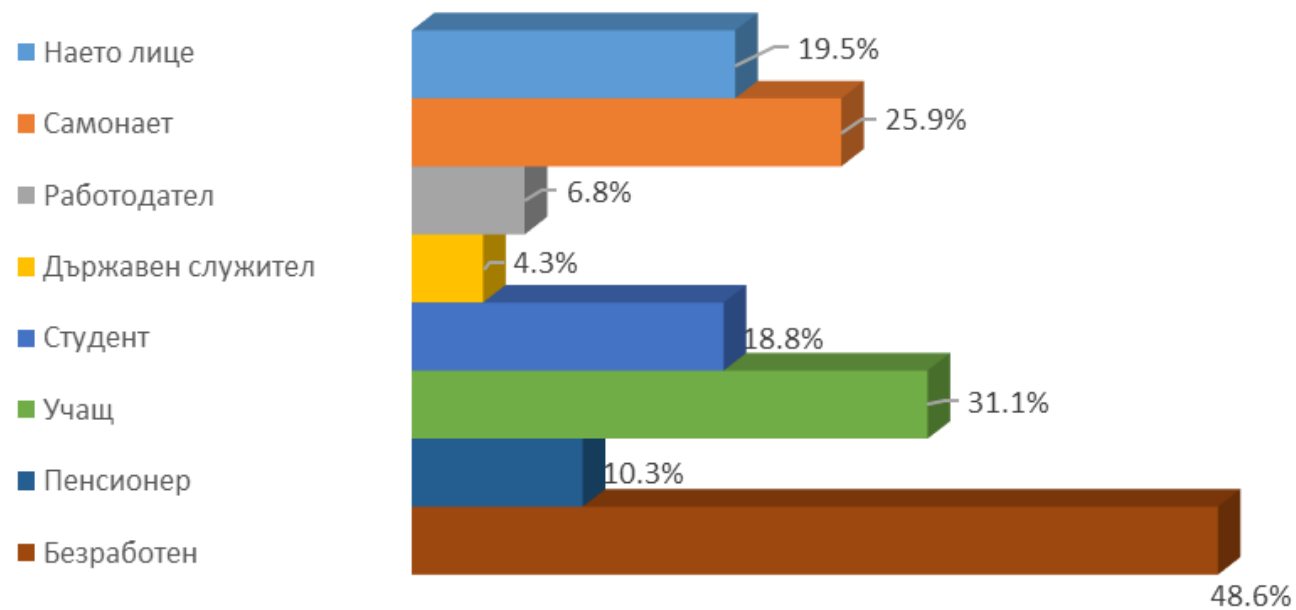




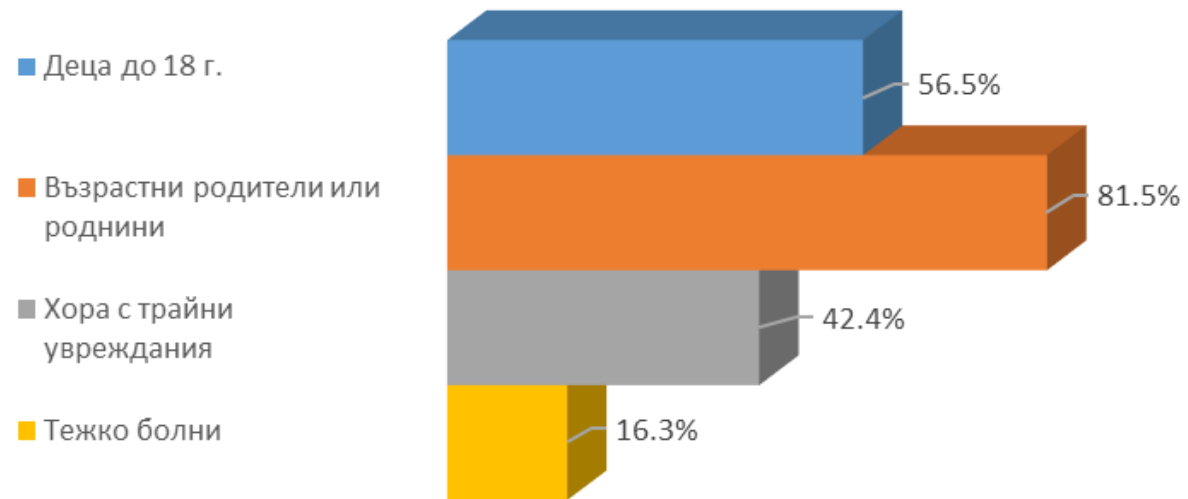
Склонност към даването или приемането на подкуп по възраст



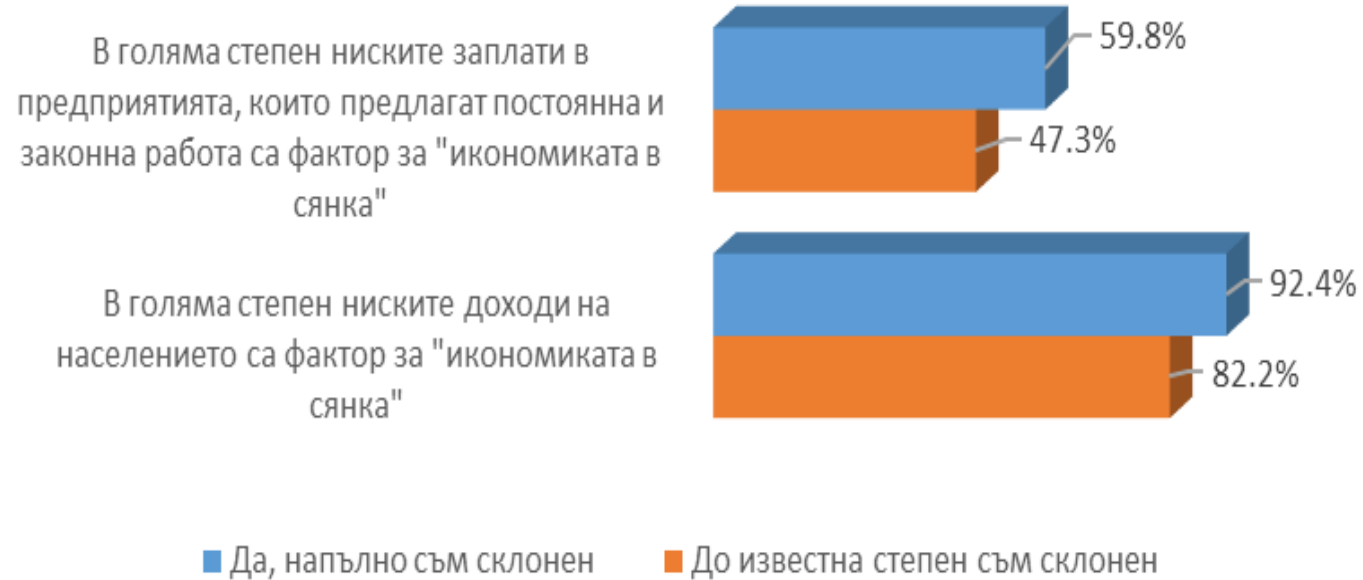
Трудов статус на напълно и частично склонните към даването или приемането на подкуп



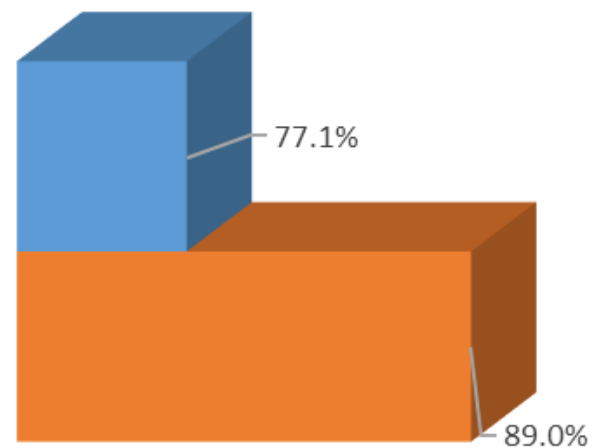
Семейни утежняващи обстоятелства при напълно склонните да дадат или получат подкуп



Отношение към фактора ниски законни доходи сред склонните да дадат или да получат подкуп



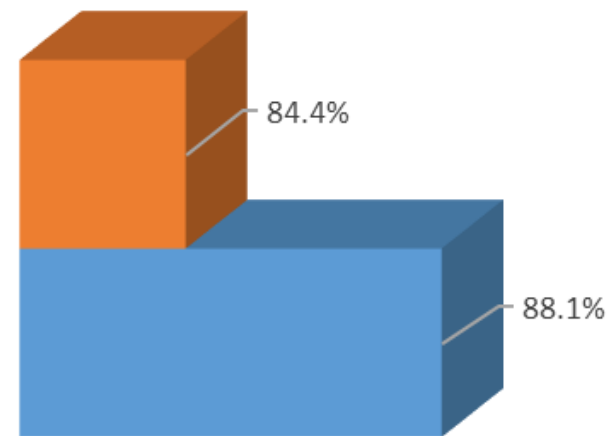
В голяма и средна степен съгласни,
че неефективният контрол от
страна на държавата е фактор за
възникването на "икономиката в
сянка"



■ Да, напълно съм склонен

■ До известна степен съм склонен

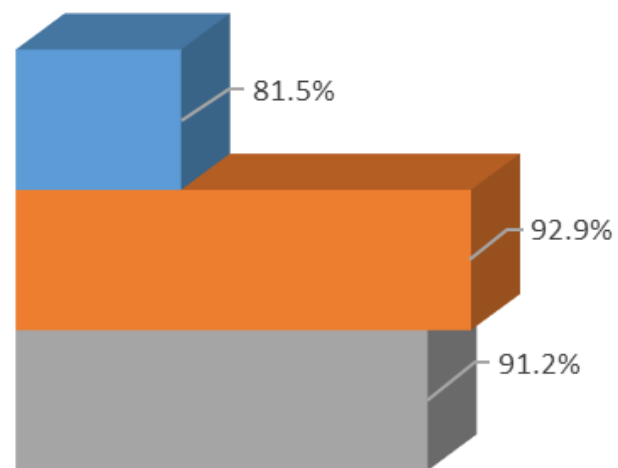
В голяма и средна степен съгласни,
че твърде много и неефективната
бюрокрация е фактор за
разпространението на
"икономиката в сянка"



■ До известна степен съм склонен

■ Да, напълно съм склонен

В голяма и средна степен съгласни,
че склонността на хората към
"хитруване" и заобикаляне на
законите и регулациите е фактор за
разпространение на "икономиката в
сянка"

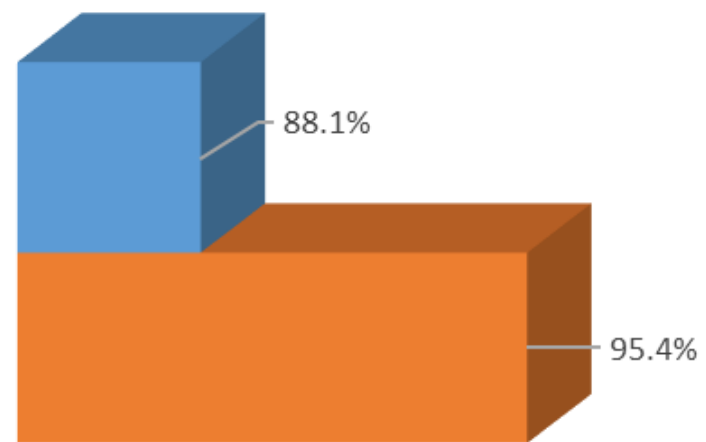


■ Да, напълно съм склонен

■ До известна степен съм склонен

■ Не, изобщо не съм склонен

В голяма и средна степен съгласни,
че стремежът за по-високи нетни
доходи е фактор за
разпространението на
"икономиката в сянка"

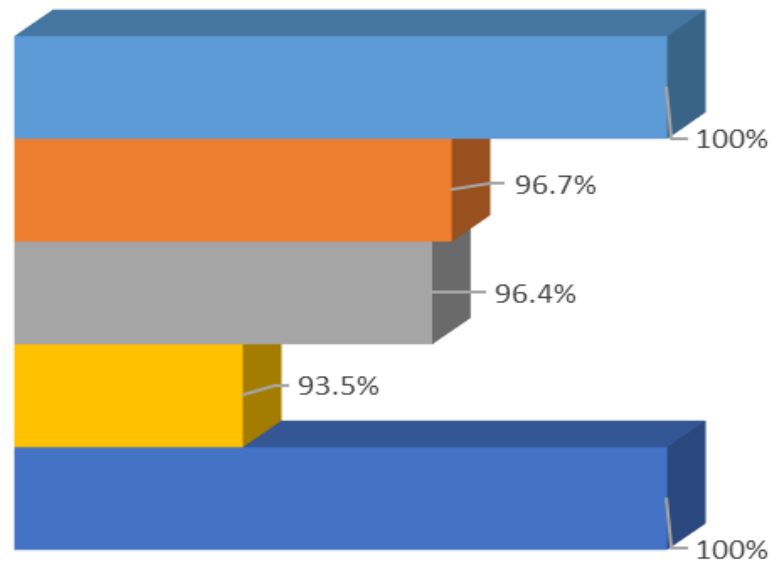


■ Да, напълно съм склонен

■ До известна степен съм склонен

Възможни мотиви за включване в сенчести икономически практики на проявяващите категорична психологическа склонност към даването или получаването на подкуп

- Доходите на семейството не достигат за покриване на текущите разходи
- В семейството има безработен/ безработни
- В семейството има възрастни хора, с ниски доходи
- В семейството има деца, под 18 години
- Наличие на дългове, заеми, кредити, ипотечи



БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Гл. ас. д-р Светлана Александрова

ЦЕНТЪР ЗА ЕМПИРИЧНИ СОЦИАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ИНСТИТУТ ПО ФИЛОСОФИЯ И СОЦИОЛОГИЯ - БАН

svetlanalex@bas.bg